જીસ્વાન

ક્રમાંક :જી-૧(ક્રાઇમ)/ટે-૧/મોબાઇલ સર્વિસ/ પ૨૨૪-૬૮ /૧૦/૪૨૨૭/૨૦

પોલીસ મહાનિદેશક અને મુખ્ય પોલીસ અધિકારીની કચેરી,
ગુજરાત રાજ્ય, પોલીસ ભવન, સેક્ટર-૧૮,
ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૮.
તા.૧૫/૧૦/૨૦૧૦.

વિષય : પોલીસ તપાસના કામે મોબાઇલ કંપનીઓ પાસેથી sdr અને cdr ની માહિતી મેળવવા બાબત.

સ્થાયી હુકમ:-૧૭/૧૦

ઉપરોક્ત વિષય અન્વયે જણાવવાનું કે, મોબાઇલની વિગત જેવી કે મોબાઇલના માલીક(સબ્સક્રાઇબર)નું નામ, રહેઠાણનું સ્થળ, કોલ ડીટેલ્સ વિગેરે તપાસના કામે ખૂબજ અગત્યની થઇ ગઇ છે. **જેથી આ અંગે નીચે મુજબની સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.**

(૧)મોબાઇલની વિગતો મેળવવા સામાન્યતઃ **DoT ના નિયમ** મુજબ કેસ નંબર કે એફ.આર.નંબર હોવા જોઇએ,સ્ટેશન ડાયરી નંબર **(જાણવાજોગ,અકસ્માત મોત, ગુમ રજીસ્ટર નોંધ વિગેરે)**પણ કેસ નંબર જ છે. **જેથી સ્ટેશન ડાયરી નંબર આપીને વિગતો મેળવી શકાશે.** ખાસ સંજોગોમાં દાખલા તરીકે ખંડણી કે અપહરણ જેવા ગંભીર કેસોમાં એફ.આઇ.આર. નંબર/કેસ નંબર વગર પણ વિગતો મેળવી શકાય.

(૨)અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી, સી.આઇ.ડી.(ક્રાઇમ અને રેલ્વેઝ), ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર ને પોલીસ મહાનિદેશકશ્રીએ નોડલ ઓફીસર તરીકે નિમેલ છે. અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી, સી.આઇ.ડી.(ક્રાઇમ અને રેલ્વેઝ), ગુ.રા., ગાંધીનગરનાઓએ મોબાઇલ કંપનીઓની મીટીંગો પણ ભૂતકાળમાં રાખેલ હતી અને ત્યારથી SDR (Subscriber Data Record) ની માહિતી ત્યાં આવે છે જે મોબાઇલ સેલના ટેલીફોનની ડીરેકટરી ગણી શકાય. **જેથી આ અંગેની માહિતી અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી, સી.આઇ.ડી.(ક્રાઇમ અને રેલ્વેઝ), ગુ.રા., ગાંધીનગર પાસેથી તમામ શહેર/જિલ્લા/રેન્જ ના વડાશ્રીઓ મેળવી શકશે.**

(૩)Number Portability પછી પણ ઉપરોક્ત રેકર્ડ સમયસર મળી શકે તેમા પોલીસ મહાનિદેશકશ્રીને LEA (Law Enforcement Agency) તરીકે જાહેર કરેલ છે અને પોલીસ મહાનિદેશકશ્રીને Password અને User ID આપવાના છે તેમ Department of Telecommunication New Delhi ના પત્ર ક્રમાંકઃ-800-40/2009-VAS, તા.૧૧/૫/૨૦૧૦ ના પત્રમાં જણાવેલ છે. જેથી Online Data મેળવી શકાય. આ અંગેની જાણ તમામને અત્રેથી કરવામાં આવેલ છે.

(૪)પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી વતી અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી, સી.આઇ.ડી.(ક્રાઇમ અને રેલ્વેઝ), ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર આ કામ કરશે.

(૫)Department of Telecommunication New Delhi ના તા.૧૧/૫/૨૦૧૦ ના પત્રના પારા નં ૨ માં જોગવાઇ છે કે પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી નવા Users અને Passwords create કરી શકે જેથી Number Portability ની યોજના લાગૂ થયેથી **તમામ પોલીસ અધિક્ષકશ્રી તથા તમામ પોલીસ કમિશનરશ્રીને Users અને Passwords આપવામાં આવશે કે જેથી ઓનલાઇન માહિતી જોવાની સુવિધા તેમને મળશે.**

(૬)**Number Portability** એટલે કે વ્યકિત એક મોબાઇલ કંપની ની કામગીરી થી સંતુષ્ટ ન હોય તો બીજી મોબાઇલ કંપની ના ગ્રાહક બની શકે છતાં પોતાનો જુનો નંબર ચાલુ રાખી શકશે. **આ યોજનાનો તા.૧/૧/૨૦૧૧ સુધીમાં અમલ થાય તેમ છે.**

અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી સી.આઇ.ડી.(ક્રાઇમ અને રેલ્વેઝ), ગુ.રા., ગાંધીનગરની નોડલ ઓફીસર તરીકેની ફરજો (ફરજો માત્ર દાખલા તરીકેની છે સર્વગ્રાહી નથી.)નીચે મુજબની છે.

(૧)દર ત્રણ માસે મોબાઇલ સર્વીસ પ્રોવાઇડર સાથે મીટીંગનું આયોજન કરવુ તથા ખોટા દસ્તાવેજો ધ્વારા મેળવેલ સીમકાર્ડ ના વિરૂધ્ધમાં દાખલ થયેલ ગુનાઓની સમીક્ષા કરવી.

(૨)વર્ષના અંતમાં કે તહેવારો દરમ્યાન મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડર ધ્વારા વેચાણ ટાર્ગેટ પુરો કરવા નવા સીમકાર્ડ ઇસ્યુ કરવામાં ઓળખ અંગેના આધારો મેળવવામાં કચાસ રાખે છે. જેથી મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરો સાથે મીટીંગમાં તેઓના સબ ડીલરો પર કડક નિયંત્રણ મુકી સુચારૂ વ્યવસ્થા ગોઠવવા સૂચના આપવી.

(૩)ખોટા/અપુરતા ઓળખના આધારોથી મેળવવામાં આવેલ સીમકાર્ડ ધ્યાન પર આવે તો તેની સેવા તાત્કાલિક બંધ કરી દેવી તેવી સૂચનાઓ પણ મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરોને મીટીંગો દરમ્યાન આપવી.

(૪)નવા સીમકાર્ડ ઇસ્યુ કરતી વખતે ઓળખના આધારો મેળવવામાં ક્ષતિ રહેશે તો સર્વિસ પ્રોવાઇડર/ડીલરો, સબ ડીલર એ રીતે તમામની સંયુકત જવાબદારી રહેશે તથા તમામ વિરૂધ્ધ કાનુની પગલા લઇ શકાશે તેવુ નોડલ મીટીંગમાં સિર્વસ પ્રોવાઇડરોને સુચીત કરવું.

(૫)સંવેનદશીલ વિસ્તારોમાં નિયુકત કરેલ રીટેલર અને ડીસ્ટ્રીબ્યુટરનુ સમાયાંતરે ઓડીટ કરવુ જો કોઇ ખોટા દસ્તાવેજોથી સીમકાર્ડ ઇસ્યુ થયેલ જણાય તો રીટેલર અને ડીસ્ટ્રીબ્યુટર વિરૂધ્ધ કાયદેશરની કાર્યવાહી કરવી. સંવેનદશીલ વિસ્તાર શહેર/જિલ્લામાં કયા કયા છે તેની માહિતી સી.આઇ.ડી.ક્રાઇમે મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરોને આપવી અને આવી સૂચનાઓ પણ મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરોને મીટીંગો દરમ્યાન આપવી.

(૬)તપાસના કામે તપાસ અધિકારી ધ્વારા મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડર પાસેથી સી.ડી.આર., એસ.ડી.આર. વિગેરેની માહિતી માંગવામાં આવે ત્યારે કચેરી સમય બાદ તથા જાહેર રજાના દિવસો દરમ્યાન માહિતી મળતી નથી અથવા ખૂબ જ મોડી મળે છે જેથી આ અંગે મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરો સાથે મીટીંગમાં પરામર્સ કરી માહિતી તુરત જ ઉપલ્બધ કરાવવા કાર્યવાહી કરવી.

(૭)શહેર/જિલ્લાના તપાસ કરનારોને મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરો તરફથી માહિતી (સી.ડી.આર., એસ.ડી.આર. વિગેરે)મળવામાં થતી મુશ્કેલીઓ નિવારવી અને આ પડતી મુશ્કેલીઓ ફરી ન પડે તે માટે જરૂરી સૂચનાઓ મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરોને મીટીંગો દરમ્યાન આપવી અને જરૂરી આયોજન કરવુ. જિલ્લા/શહેરોને આ બાબતે સી.આઇ.ડી. ક્રાઇમનો સંપર્ક સાધવાનો રહેશે.

(૮)શહેર/જિલ્લાઓને પડતી મુશ્કેલીઓ કે મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરો તરફથી જો સહકાર ન મળતો હોય તો, તે બાબતે નોડલ અધિકારીશ્રીએ જરૂરી પત્રવ્યવહાર DOT અને TRAI સાથે કરવી. શહેર/જિલ્લાના અધિકારીઓ પણ લાયસન્સ ના શરતો ભંગ બદલ DOT અને TRAI ને રિપોર્ટ કરી શકે છે તેમજ કાયદાકીય પગલા લઇ શકે છે.

(૯)ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ ૯૧ ની જોગવાઇ હેઠળ પોલીસ સ્ટેશન ઇન્ચાર્જ અધિકારીને પોલીસ તપાસના કામે માહિતી (sdr અને cdr) મેળવવા માટે કાનુની સત્તા ધરાવે છે તેમજ આવી માહિતી આપવામાં કસૂર કરનાર સામે **આઇ.પી.સી. કલમ ૧૭૫ તથા ૧૭૬ ની જોગવાઇ મુજબ કાનૂની કાર્યવાહી કરી શકાય.** આથી આ બાબતે સર્વિસ પ્રોવાઇડરોને અત્રેની નોડલ કચેરી કક્ષાએથી વાકેફ કરવા તથા શહેર/જિલ્લાના વડાઓ પણ સર્વિસ પ્રોવાઇડરો ધ્વારા માહિતી આપવામાં કસુર કે અસહકારના સંજોગોમાં આ જોગવાઇઓથી કાનુની ઉકેલ લાવી શકે છે.

(૧૦)મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરો તરફથી સી.ડી.આર. તથા અન્ય મોબાઇલને લગતી માહિતી **અલગ અલગ ફોરમેટમાં** શહેર/જિલ્લાઓને મોકલવામાં આવતી હોય છે. આ બાબતે DOT/TRAI ની ગાઇડ લાઇન મુજબ પ્રર્ફોમા તૈયાર કરી નોડલ ઓફીસરશ્રીએ મોબાઇલ સર્વિસ પ્રોવાઇડરો ને મોકલી આપવી અને તેનો અમલ કરવા જણાવવું કે જેથી તપાસ એજન્સીઓને કોઇ મુશ્કેલી ન પડે અને કામગીરી સરળતાથી થઇ શકે.

આ સાથે Department of Telecommunication New Delhi ના તા.૧૧/૫/૨૦૧૦ ના પત્ર ક્રમાંકઃ-800-40/2009-VAS તથા તેના બિડાણે આવેલ પત્રો તથા બી.એસ.એન.એલ. નો તા.૨૭/૧/૨૦૦૯ અને DOTનો તા.૨૦/૧૦/૦૮ નો પત્ર સુલભ સંદર્ભે આ સાથે સામેલ રાખી મોકલી આપેલ છે.

આ સૂચનાનો ચુસ્તપણે અમલ કરવાનો/કરાવવાનો રહેશે.

બિડાણ:-ઉપર મુજબ

(એસ.એસ.ખંડવાવાલા) 17/10/2010

પોલીસ મહાનિદેશક અને
મુખ્ય પોલીસ અધિકારી
ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર

પ્રતિ,
અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી, સી.આઇ.ડી.(ક્રાઇમ અને રેલ્વેઝ), ગુ.રા., ગાંધીનગર.
અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી, સી.આઇ.ડી.(ઇન્ટે), ગુ.રા., ગાંધીનગર.
પોલીસ મહાનિરીક્ષકશ્રી, એ.ટી.એસ., ગુ.રા., અમદાવાદ.
તમામ પોલીસ કમિશનરશ્રી,
તમામ રેન્જ વડાશ્રી,
તમામ પોલીસ અધિક્ષકશ્રી

<u>**નકલ રવાના (જાણસારૂં)**:-</u>
-તમામ અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી
-તમામ પોલીસ મહાનિરીક્ષકશ્રી
-તમામ નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકશ્રી
-રેકર્ડ શાખા અત્રેની કચેરી

૨/-સ્થાયી હુકમ/પરિપત્ર/ઠરાવની ફાઇલમાં રાખવા સારૂં.

૩/-આ સ્થાયી હુકમની નકલ તમામ પો.સ્ટે./શાખા/ચોકી/આઉટ પો.સ્ટ.માં સરકયુલેટ કરીને તેની નકલ પહોંચની અવેજમાં અત્રેની કચેરીને મોકલવા સૂચના છે.

(સુધીર સિન્હા)
અધિક પોલીસ મહાનિદેશક
(કાયદો અને વ્યવસ્થા)
ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર
14.10.10.

SECRET

No. 800-40/2009-VAS
Government of India
Ministry of Communications & IT
Department of Telecommunications
Sanchar Bhawan, Ashoka Road, New Delhi
(Access Services Cell)

Dated: 11.05.2010

OFFICE MEMORANDUM

To

All MNP Licensees

Sub: Instructions regarding Access of Number Portability Database to be provided to designated lawful agencies

Reference is invited to Clause 49.1 of MNP License Agreement which inter alia provides that MNP Licensee shall provide updated database of ported numbers or other details as may be required by the Licensor/designated security agencies in the format required by them as per directions issued by the Licensor from time to time.

In this regard, the following information is to be provided by MNP Licensee to all designated security agencies.

1. The MNP Licensee shall provide a password protected access to their Number Portability Data Base (NPDB) to all designated law enforcement agencies (LEAs). The list of designated LEAs are enclosed at Annexure – I.
2. For this purpose, each LEA should be provided with an administrator user id and password such that they are able to create new users and passwords as per their requirements. The administrator user id and password alongwith the procedure to access the NPDB should be communicated by the MNP Licensee in writing to the designated LEAs within 15 days of issue of this letter.
3. The LEA should be provided with the query based access wherein they can search the porting status of any particular mobile number at any moment.
4. Sufficient resources should be allocated to the LEAs in the NPDB so that the query is processed in least possible time as per requirement of LEAs.

Circulate to all units for information. DGP is the LEA for this purpose

7/7/10

SECRET

5. No log of activities performed by the LEAs should be stored on the NPDB or any system of MNP Licensee.

Encl: As above

11/5/10

(Vinod Kumar)
Director (AS-II)

Copy to:

1. Secretary, TRAI
2. Sh. N. K. Srivastava, Sr. DDG (TEC)
3. Sh. Ram Narain, DDG (Security), DOT
4. Sh. A. K. Mittal, DDG (Security-TERM), DOT

NOO:

1. Dr. Ravi Inder Singh, Director (IS.I), MHA, North Block, New Delhi
2. Sh. Arvind Kumar, Dy. Director (IS), IB, 35, S.P. Marg, New Delhi

Copy also for information and necessary action to all designated LEAs

List of Designated Security Agencies

Central

1. Director, Intelligence Bureau, MHA
   Gate No. 7, North Block, New Delhi

2. Director General,
   Narcotics Control Bureau,
   West Block, R.K. Puram, New Delhi.

3. Director General
   Directorate of Enforcement,
   Lok Nayak Bhavan, 6th Floor,
   Khan Market, New Delhi.

4. Member (Investigation),
   Central Board of Direct Taxes,
   Department of Revenue,
   New Delhi – 110 001.

5. Director General,
   Directorate of Revenue Intelligence,
   7th Floor, 'D' Block, I.P. Estate, New Delhi-110 002.

6. Director, Central Bureau of Investigations,
   Block NO. 3, Lodhi Road, New Delhi – 110 003

7. Director General, National Investigation Agency, New Delhi

8. Directorate of Signal Intelligence, Ministry of Defence - for Jammu & Kashmir, North East and Assam service areas only

State

1. Director General of Police of concerned State/ Commissioner of Police, Delhi for Delhi Metro City Service Area only.

FROM :CGM BSNL A'BAD. FAX NO. :91 79 26481300 Feb. 06 2009 10:26AM P1

Sr PA.

Pl. give copy to CM(LO) and AM (CWTS)

SECRET

Bharat Sanchar Nigam Ltd.

(A Govt. of India Enterprise)
10th floor, East Wing, Chandralok Building, 36, Janpath, New Delhi-110001.
[PHA Section]

No. 4-2/2006-PHA Dated: 27.01.2009

To

All Chief General Managers (By Name)
BSNL
Telecom Circles/Metro Telephone Districts/Mtce. Regions/DNW

Sub:- Procedure for provision of interception facilities and supply of CDRs to Security/Law Enforcement Agencies - clarification regarding.

Some of the field units have requested this office for clarification on certain points regarding procedure to be followed for handling requests of interception of telephones received from security/law enforcement agencies. The matter was taken up with Deptt. of Telecommunciations and based on their reply the following clarifications are hereby issued for guidance and necessary action:-

Sl.#.	Doubt raised	Clarification received from DOT
1.	Whether interception facility can be provided to security agency of other state on the basis of the approval of Home Secretary of Govt. of the state to which security agency belongs or approval of Home Secretary of the state in which interception is to be done is required.	Security agency of one state is authorized to intercept the BSNL's telephones working in another State only with the approval of Union Home Secretary or Home Secretary of the concerned State where telephone is working.
2.	Whether a security agency of one state can intercept telephones of other state in emergent cases using proviso under Rule 419A(1) in ITR, 1951 without prior approval of competent authority?	Designated officers can exercise powers in the proviso under Rule 419A(1) of ITR, 1951 in emergent cases subject to the ex-post facto approval of competent authority within the stipulated period.
3.	Whether facility for interception of a telephone can be extended on the basis of a request received by fax from the authorized security/law enforcement agencies.	Requests received by fax for interception should not be entertained.
4.	Whether facility for interception of a telephone can be extended on the basis of a request received by e-mail from the authorized officer of the designated security agency.	E-mail is not a secured mode of communication and as such requests received by e-mail should not be entertained.

DGM (VSS)
For strict adherence pl
6.2.9

5.	Whether CDRs of telephone numbers can be supplied to the security/law enforcement agencies only on the basis of written requests duly signed by the officers of the security agencies or the requests received through e-mail for CDRs can also be entertained.	CDRs of the telephone numbers can be supplied to security agencies on the basis of written request duly signed by the officer of the security agency.
6.	Whether CDR can be supplied through e-mail after receipt of a written request from the security agency.	CDRs can be supplied by the e-mail on requests from a security agency with e-mail address of that organisation and not to e-mail address of a private domain e.g gmail, hotmail etc.
7.	Whether mention of the case/FIR number of the case under investigation is to be insisted upon before supplying the CDRs.	Normally, requisition for CDRs under Criminal Procedure Code should have the case Number/FIR Number.
8.	Whether a request of the Security agency received by fax for supply of CDRs can be entertained.	A request by fax for CDR under Criminal Procedure Code can be accepted, if followed by singed original order and it should be provided under a protected environment.

Copies of letters No.16-9/2004-BS-II/442 dt. 20.10.2008 and No. 842-1007/2008-AS-IV dt. 12.8.2008 received from DOT containing the above clarifications are enclosed herewith for ready reference.

Encl: A.a.

[signature]

[S.S.NARULA]
DY. GENERAL MANAGER (PHE)
Tel: 2371 0274 & 2303 6652
Fax: 2371 1522

FROM :CGM BSNL A'BAD. FAX NO. :91 79 26481300 Feb. 06 2009 10:27AM P2

Most Immediate

Government of India
Ministry of Communications & IT
Department of Telecommunications
(AS-II Cell)
Sanchar Bhavan, 20, Ashoka Road, New Delhi – 110 117.

No. 16-9/2004-BS-II | 442

Dated: 20th Oct, 2008

To
Jt. Deputy Director General (PHE),
Bharat Sanchar Nigam Limited,
Corporate Office,
BSNL Bhavan,
Harish Chandra Mathur Lane, Janpath,
New Delhi – 110001.

Subject: 1. Supply of Call Data Records (CDRs) to security agencies - reg.
2. Provision of interception facility for security agencies based on the request received through FAX- reg.

I am [illegible] to refer to your letters no. 4-3/2006-PHA dated 15th Oct, 2008 and 4-2/2006-PHA dated 15th Oct, 2008 on the above subjects respectively and to point out that the above issue has already been clarified for ample number of times. However, for the sake clarity, I am directed to reiterate that:

(i) request received by FAX for interception should not be entertained.
(ii) CDR of the telephone nos. can be supplied to security agencies on the basis of written request duly signed by the officer of the security agencies. It can be supplied by e-mail for requests from security agencies with e-mail address of that organisation and not to an e-mail address of a private domain e.g. gmail, hotmail etc.
(iii) Normally, the requisition for CDR under Criminal Procedure Code (CPC) should have the case no. / FIR no. The request received by FAX for CDR under CPC can be accepted, if followed by signed original order and it should be provided under a protected environment.

राज कटारिया
20-10-2008
(Raj K. Kataria)
Under Secretary to the Government of India

Copy to:
1. JS(IS), MHA, North Block, New Delhi
2. Jt. Director, IB, 35, Sardar Patel Marg, New Delhi

[illegible] 21/10

[illegible] 21/10/08

No. 20-201/2008-AS-I
Government of India
Ministry of Communications & IT
Department of Telecommunications
(Access Services-I Division)
1203, Sanchar Bhavan, Ashok Road, New Delhi-110001

6th May, 2009

To

All the Basic Service, CMTS, UAS, NLD and ILD Licensees

Subject: Instructions regarding provisioning of Mobile Number Portability (MNP).

Mobile Number Portability (MNP) allows subscribers to retain their existing telephone number when they switch from one access service provider to another irrespective of mobile technology or from one technology to another of the same or any other access service provider. Mobile Number Portability (MNP) Systems viz. MCH, NPDB and QRDB, shall 'build, operate and be owned' by the Neutral Third Parties (herein after called 'MNP service Licensee') who have been issued a separate Licence for MNP service w.e.f. 20-03-2009. Copy of the Licence Agreement for MNP service is available on DoT's website viz. www.dot.gov.in. Definition/Meaning of all the 'Terms and Expressions' used in respect of MNP service shall be as detailed in the Licence Agreement for MNP service. Details of the Companies who have been granted licence(s) for MNP service are as below:

(i) **M/s. Syniverse Technologies (India) Pvt. Ltd.**, First India Palace, IInd Floor, Block-B, Sushant Lok-I, Mehrauli-Gurgaon Road, Gurgaon (Haryana) for MNP Service **Zone-1** (containing Gujarat, Haryana, Himachal Pradesh, Jammu & Kashmir, Maharashtra, Punjab, Rajasthan, Uttar Pradesh (E), Uttar Pradesh (W), Delhi and Mumbai Service Areas).

(ii) **M/s. MNP Interconnection Telecom Solutions India Pvt. Ltd.**, A-404, Gulmohar Apartments, Plot No.81, Sector-56, Gurgaon (Haryana) for MNP Service **Zone-2** (containing Andhra Pradesh, Assam, Bihar, Karnataka, Kerala, Madhya Pradesh, North East, Orissa, Tamil Nadu including Chennai, West Bengal and Kolkata Service Areas).

2. MNP is to be implemented in Delhi, Mumbai, Maharashtra & Gujarat Service Areas of Zone-1 and Kolkata, Tamil Nadu including Chennai, Andhra Pradesh & Karnataka Service Areas of Zone-2 within six months of the award of the licence i.e. by 20-09-2009 and in rest of the service areas within one year of the award of the licence i.e. by 20-03-2010 by the above companies in their respective MNP Service Zones.

3. For the proper conduct of the telegraph services, the LICENSOR hereby issues following instructions to all the Basic Service, CMTS, UAS, NLD and ILD Licensees regarding provisioning of Mobile Number Portability (MNP) Service with immediate effect:-

(i) It is mandatory to facilitate timely implementation of Mobile Number Portability (MNP) Service in the respective Licensed Service Area by upgradation, operation and maintenance of his networks/systems to support MNP service operation at his own costs. MNP is to be implemented in each intra Licensed Service Area (LSA) as per

(iv) For processing and managing MNP port transactions with the centralized clearinghouse MCH and Operator back-end systems, e.g. order and provisioning systems, the LICENSEE shall own a Number Portability Gateway which shall be connected to the MNP centralized Clearing House (MCH) and logically centralized Number Portability Data Base (NPDB) of the Main as well as the Disaster Recovery (DR) sites at their own cost.

(v) All Basic service/CMTS/UAS licensees, International and National Long Distance Operators that deliver calls to a LSA shall implement direct routing i.e., All Call Query method, to route calls to ported numbers. Department of Telecommunications shall provide unique Routing Number (RN) to each Access Services operator to enable routing to ported number. For querying routing information, the LICENSEE may have option to either maintain its own local Number Portability Database or use shared local Number Portability DataBase with other telecom service providers or may take services of MNP service Licensee's centralised MNP Query Response DataBase (QRDB) System.

(vi) Customer shall approach the recipient operator for porting his/her number. Donor operator shall not use ported out numbers till such time it is in use by the ported subscriber. After the surrendering of number by ported subscriber the number shall revert back to the original donor operator. While accepting the application of a subscriber to avail MNP service, the Recipient operator shall get from the subscriber a fresh Customer Acquisition Form (CAF) filled alongwith all the documents as applicable for a new subscriber and as specified by the Licensor from time to time.

(vii) Where the LICENSEE is not supporting MNP service implementation/operation, the LICENSOR may take action against the LICENSEE under the provisions of the licence agreement.

4. Please acknowledge receipt.

06.05.2009

(R. K. Gupta)
Director (AS-I)
For and on behalf of the President of India
Ph.No.2303 6284

Copy To:

1. Secretary, TRAI
2. Sr. DDG(TEC)/ DDG(Security)/ DDG(AS-II)/ DDG(CS)
3. COAI/AUSPI
4. Director (IT) may kindly arrange to upload this letter on DoT's website.